

Bästa marthor, kära vänner

Tack för ert förtroende att få leda vårt fantastiska förbund i två år till!

Vi lever mitt i en kris, under denna tid har vi fått känna på att vår kunskap efterfrågas. Vi är stora experter på vardags- och beredskapsfrågor. Vi är helt enkelt en pålitlig instans att vända sig till när världen inte ser ut så som vi känner till den.

Historiskt sett har Marthaförbundet alltid befest sin position under kriser. Rörelsen grundades med avsikten att engagera kvinnor i samhället. För att motarbeta brister och elände. För att sprida folkbildning och motverka förryskning.

Under första världskriget var det de stora sociala problemen och hungersnöden som upptog marthornas tid. Under andra världskriget var hemmafronten och beredskapsarbetet marthornas arbetsfält. När krigsåren var över och man igen vågade se ljusst på framtiden, hade marthorna ett rekordstort antal medlemmar: 25 918.

Vad denna tid, i den kris vi lever i dag, kommer att ha för betydelse för vår organisation vet vi först om många år. Men att det är en brytningstid vi lever i för tillfället, det är jag övertygad om. Vad vi gör i dag kan vara banbrytande.

Ur kriser föds nytt. För oss har det betytt ett stort steg mot digitala verksamhetsformer som vi ska se som en möjlighet, inte ett hot. Men det digitala kan inte ersätta den livsviktiga sociala funktionen. Coronatiden har med all tydlighet visat hur viktig det är, och hur mycket vi saknar att kunna träffas när vi inte har möjlighet att ses på samma sätt som vi brukar.

Vi ska använda det digitala som en dräng och inte som en herre. Vi ska använda det digitala till att underlätta vår verksamhet, till att sköta den löpande kommunikationen, till att minska administrationen och till att minska på vårt resande.

Men allra mest ska vi använda den till att nå ut till allt fler som behöver vår kunskap. Vi har också alla ett ansvar att hjälpa varandra med på det digitala tåget. På samma sätt som vi ska visa omsorg om dem som är ensamma, speciellt under coronakrisen.

Vi ska också använda det digitala för dem som önskar välja en annan form av medlemskap. Hos oss ska alla känna sig välkomna, oavsett bakgrund eller förhandskunskaper. Vi ska vara lättillgängliga, ha högt till tak och brett mellan väggarna. Det möjliggör vi med det digitala.

För också föreningsverksamheten måste hela tiden förändras för att leva med sin tid. Den nya teknologin ger oss även nya former av verksamhet.

Och allt detta utan att för en stund glömma att det viktigaste för oss marthor är gemenskapen. Ju längre krisen pågår, desto mer saknar jag det mest självklara i livet: att få träffa andra människor. Att se marthor skratta och småprata på möten. Engageras och inspireras. Meningen med varför vi finns till som människor är egentligen ganska enkel, vi är sociala djur.

I dag har ni fått smaka på ordet ”måttfullhet” när verksamhetsledaren **Annika Jansson** presenterade verksamhetsplanen för er. En medveten och måttlig konsumtion ska förbundet arbeta för under 2021.

Vad är då måttfullhet? Eller vad borde måttfullhet vara? Och varför tycker jag att måttfullhet är något att sträva efter – både i livet och inom Marthaförbundet?

Det är ett ord som på så många sätt beskriver vilka val vi för närvarande måste göra, inte enbart på grund av coronatillvaron och med de restriktioner vi lever, utan också för vår planet och för vårt klimat. För vi har bara en planet!

Det handlar även om de framtida val vi gör inom Marthaförbundet. I min kolumn i tidskriften Martha skrev jag i maj:

Mitt i krisen kan det kännas svårt att tänka på vad som kommer sen. Kommer vi att förändra vårt beteende? Kommer vardagen vi saknat så mycket att lika snabbt bli en självklarhet, lika fort som den togs ifrån oss? Eller har vi alla en möjlighet att genom krisen lära oss nytt och forma en ny värdegrund?

Min poäng här med måttfullheten som värdegrund är att ingen ska känna att frågan om hållbara val är en fråga om att antingen göra 0 eller att göra 100. Alla gärningar är viktiga. Måttfullhet är att göra sitt bästa och att hitta de sätt som passar bäst för just dig och den livssituation som du befinner dig i.

Med måttfullhet menar jag också att hitta den egna balansen. Den balans som känns bäst för dig och för mig, utan att jämföra oss så mycket med varandra.

Jag tänker att alla vi marthor också ska ha rätt att hitta måttfullheten och den egna balansen i hur vi är med i vår fantastiska rörelse. Det kan och får variera över tid. Och inte heller det ska det vara en fråga om 0 eller 100. Ingen ska känna att ett medlemskap i Marthaförbundet innebär stress och ”måsten”.

För mig är motsatsen till måttfullhet perfektionism.

Ska vi alltså inte sikta på att bli bättre? Ska vi inte sträva efter att bli den bästa rörelsen i hela världen? Ska vi inte hela tiden försöka uppnå en bättre vardag – en dag i taget? Självklart ska vi det – men vårt motto är inte ”en perfekt vardag”, utan ”en bättre

vardag”. Med måttfullhet som ledstjärna kan vi hållbart uppnå en bättre vardag och växa som rörelse.

I dag har vi fattat ett historiskt beslut. Vi har nått en milstolpe i Marthaförbundets historia. Vi har modigt gått in för en ny organisationsmodell. Vi har arbetat med frågan i 15 år. Det har inte varit lätt alla gånger, det har inneburit många diskussioner med både fältet och centralstyrelsen.

Vi har nu skapat grunden för ett framtida förbund. Vi har skapat förutsättningarna för att kunna leva och växa i ytterligare 120 år, trots att det fortfarande finns mycket arbete kvar att göra.

Nu är det dags att flytta fokus från hur vi är organiserade till hur vi arbetar och vad vi gör.

I det nya Marthaförbundet är det mera fokus på kärnan, på medlemmarna och på föreningarna. I det nya Marthaförbundet ska det också finnas flera olika alternativ för hur vi jobbar och vilka delar av vår verksamhet man vill engagera sig i. I det nya förbundet är det alternativa medlemskapen också en självklarhet. Även för dem som bara vill engagera sig lite grann och med en måttfull insats.

Jag är stolt och glad över att vi efter alla dessa år i dag har rott den här förändringen i hamn. Jag vill tacka er alla, medlemmar, personal och förtroendevalda som gett av er tid. Jag vill tacka för allt arbete – och för ert tålamod!

Vi gjorde det tillsammans. Nu ska vi känna stolthet. Nu är vi framme och i mål!

Coronakrisen är förhoppningsvis snart ett minne blott. Vi har klarat av den hittills, och vi marthor är sega, vi kommer att klara av den tills den är över.

Och som jag sade tidigare, Marthaförbundet har alltid kommit ut ännu starkare efter en kris. Det är vi på god väg att göra också nu!

Men tills dess ska vi ta hand om varandra. Hjälpas åt i vardagen.

Låt oss nu koncentrera oss på det lustfyllda och viktiga uppdrag vi har. Vi ska skapa ett ännu bättre och ännu mera inkluderande Marthaförbund.